



Mae llywodraethwyr gwybodus yn hollbwysig i lwyddiant ysgol ac mae hyfforddiant yn chwarae rhan hanfodol o sicrhau bod gan lywodraethwyr yr wybodaeth a'r sgiliau i'w galluogi i gyflawni'u rolau'n effeithiol.

Mae'r Tîm Cefnogi Llywodraethwyr wedi datblygu rhaglen hyfforddi gynhwysfawr ar gyfer 2015/2016 sy'n ymdrin â holl agweddau allweddol llywodraethu. Yn ogystal, rydym yn cynnig digwyddiadau i gyrrff llywodraethu llawn a chlystyrau. Cysylltwch ag aelod o'r Tîm Cefnogi Llywodraethwyr i drafod eich gofynion.

Sut i wneud cais am gwrs:

Cysylltwch â Hayley Craze ar (01685) 724611 neu drwy e-bost Hayley.craze@merthyr.gov.uk
Rhowch wybod i ni os ydych yn bwriadu dod ar gwrs:

- . Gall wybod eich bod yn bwriadu dod ein hatal rhag canslo cwrs oherwydd diffyg ymgeiswyr.
- . Byddwn yn cysylltu â chi os oes angen i ni ganslo neu aildrefnu cwrs ond ni allwn wneud hyn heb wybod eich bod yn bwriadu dod.

Cynnwys

Sesiynau Gorfodol

Cyflwyniad i Lywodraethu	Page 1
Cadeirydd Effeithiol	Page 1
Defnydd Effeithiol o Ddata Ysgol	Page 2

Sesiynau Dewisol

Fforwm Penaethiaid a Chadeiryddion	Page 2
Adnoddau Dynol	Page 3
Cynllunio a Rheoli Ariannol	Pages 3-4
Rheoli Perfformiad Penaethiaid	Page 4
Codi Safonau	Page 4
Chwythu'r Chwiban	Page 5
Cwynion	Page 5
Cadw Dysgwyr yn Ddiogel	Pages 5-6

Amserlen Sesiynau	Pages 6-7
--------------------------------	-----------

SESIYNAU GORFODOL

Mae hyfforddiant gorfodol yn cynnwys:

- Cwrs ymsefydlu i lywodraethu yn ogystal â hyfforddiant ar ddefnyddio data perfformiad ysgol. Rhaid i bob llywodraethwr newydd neu lywodraethwr a ail-benodwyd nad ydynt wedi bod arnynt eisoes, fynd ar y cyrsiau hyn.
- Hyfforddiant i holl Gadeiryddion Cyrff Llywodraethu. Rhaid mynd ar y cwrs hwn ymhen 6 mis o fod yn y rôl, neu o gael ei aillethol oni bai bod y cadeirydd wedi cael yr hyfforddiant yn y 2 flynedd ddiwethaf.

Bydd pob llywodraethwr y mae angen yr hyfforddiant hwn arno'n cael llythyr yn dweud hyn a bydd pob corff llywodraethu'n cael manylion am bresenoldeb ei lywodraethwr ei hun ar hyfforddiant gorfodol er mwyn sicrhau bodloni gofynion statudol.

Ymsefydlu I Lywodraethu

Wedi'i hwyluso gan Emma France, Swyddog Hyfforddi Llywodraethwyr

Mae hon yn sesiwn hollbwysig a fydd yn rhoi trosolwg o rolau a chyfrifoldebau allweddol llywodraethwr.

18 Medi 2015	2.00yp – 4.00yp	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
11 Tachwedd 2015	10.00yb – 12.00yp	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
20 Ionawr 2016	5.00yp – 7.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
04 Mawrth 2016	2.00yp – 4.00yp	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
16 Mai 2016	5.00yp – 7.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
10 Mehefin 2016	09.30yb – 11.30yb	Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Cadeirydd Effeithiol

Wedi'i hwyluso gan Gary Winston, Arweinydd Tîm, Tîm Cefnogi Llywodraethwyr

Mae cadeiryddion cyrff llywodraethu'n chwarae rhan allweddol mewn sicrhau bod y corff llywodraethu'n cyflawni'i ddyletswyddau statudol yn effeithiol ac yn effeithlon ac yn hyrwyddo safonau uchel yn yr ysgol.

Bydd y sesiwn yn cynnwys cyngor ar rôl a chyfrifoldebau bod yn gadeirydd, sut i wneud eich cyfarfodydd yn fwy effeithiol a chynghor ar gefnogi llywodraethwyr newydd.

Anogir is-gadeiryddion i ddod i'r sesiwn hon ac mae hefyd ar gael i unrhyw lywodraethwr arall a hoffai ddod.

30 Tachwedd 2015	5.00yp – 7.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
17 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Defnydd Effeithiol O Ddata Ysgol

Wedi'i hwyluso gan Consortiwm Canolbarth y De, Gwasanaeth Addysg ar y Cyd

Bydd y sesiwn hon yn amlinellu' data sydd ar gael i ysgolion, a sut y gellir defnyddio'r data hwn i osod targedau a chodi safonau cyrhaeddiad disgyblion yn effeithiol.

30 Medi 2015	2.00yp – 4.00yp	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
14 Hydref 2015	5.00yp – 7.00yh	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
22 Hydref 2015	5.00yp – 7.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
08 Rhagfyr 2015	5.00yp – 7.00yh	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
25 Chwefror 2016	4.30yp – 6.30yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
09 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
15 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5
15 Mehefin 2016	5.00yp – 7.00yh	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
23 Mehefin 2016	4.00yp – 6.00yh	Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Nodwch:

Consortiwm Canolbarth y De sy'n darparu'r hyfforddiant ar Ddefnydd Effeithio o Ddata. Mae polisi gan y Consortiwm bellach bod yn rhaid i o leiaf 10 llywodraethwr gofrestru ar y cwrs er mwyn iddo fynd yn ei flaen. Os nad oes digon o bobl, byddwn yn cysylltu â chi o leiaf wythnos cyn y cwrs i ddweud ei fod wedi'i ganslo.

Sesiynau Dewisol

Fforwm Penaethiaid A Chadeiryddion

Wedi'i hwyluso gan Uwch Swyddog o'r Adran Ysgolion

Mae'r Fforwm Penaethiaid a Chadeiryddion yn gyfle i'r holl benaethiaid a chadeiryddion (neu is-gadeiryddion os yw'n briodol) gwrdd ag uwch swyddogion yr Adran Ysgolion i drafod materion sy'n effeithio ar ysgolion a'r gwasanaeth addysg ac i rannu arfer da. Bydd agenda'n cael ei ddarparu cyn pob cyfarfod.

14 Medi 2015	4.00yp – 6.00yh 3.30yp am luniaeth	Canolfan Fusnes Orbit
11 Ionawr 2016	4.00yp – 6.00yh 3.30yp am luniaeth	Canolfan Fusnes Orbit
18 Ebrill 2016	4.00yp – 6.00yh 3.30yp am luniaeth	Canolfan Fusnes Orbit

Adnoddau Dynol

Cyfres o weithdai i alluogi llywodraethwyr i ddeall eu rôl o ran cefnogi arweinwyr trwy bolisiau a gweithdrefnau AD, a sicrhau bod gan ysgolion y gallu i wella a lleihau risg.

Gallu

Facilitated by the Human Resources Department

Rhaid i bob ysgol fabwysiadu gweithdrefnau i reoleiddio perfformiad staff. Bydd y sesiwn hon yn ystyried arweiniad diwygiedig Llywodraeth Cymru ar ymdrin â'r materion hyn ac yn cynnig cyngor i gyrrff llywodraethu ar ddatblygu polisiau a gweithdrefnau priodol.

Mae'r cwrs hwn ar gael i bob llywodraethwr ond mae o bwys arbennig i'r cadeirydd ac aelodau'r Pwyllgorau Disgyblu Staff / Apeliadau Disgyblu Staff.

05 Hydref 2015

5.00yp – 7.00yh

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Dileu Swydd

Facilitated by the Human Resources Department

Bydd y sesiwn hon yn trafod y broses y mae angen ei dilyn i ddileu swydd. Mae amserlenni pwysig y mae'n rhaid cadw atynt er mwyn sicrhau cyflawni'r broses yn llwyddiannus a bydd y rhain cael eu trafod.

Mae'r cwrs hwn ar gael i bob llywodraethwr ond mae o bwys arbennig i'r cadeirydd ac aelodau'r Pwyllgorau Dileu Swyddi Staff / Apeliadau Dileu Swyddi Staff

15 Ionawr 2016

2.00yp – 4.00yp

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Disgyblu

Facilitated by the Human Resources Department

Rhaid i bob ysgol fabwysiadu gweithdrefnau i reoleiddio ymddygiad a disgyblaeth staff. Bydd y sesiwn hon yn ystyried arweiniad diwygiedig Llywodraeth Cymru ar ymdrin â'r materion hyn ac yn cynnig cyngor i gyrrff llywodraethu ar ddatblygu polisiau a gweithdrefnau priodol.

Mae'r cwrs hwn ar gael i bob llywodraethwr ond mae o bwys arbennig i'r cadeirydd ac aelodau'r Pwyllgorau Disgyblu Staff / Apeliadau Disgyblu Staff.

21 Ebrill 2016

5.00yp – 7.00yh

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Cynllunio A Rheoli Ariannol

Rôl allweddol y corff llywodraethu yw gosod, monitro ac adolygu cyllideb yr ysgol. Er mwyn cyflawni'r rôl hon yn effeithiol mae'n bwysig bod llywodraethwyr yn deall gwybodaeth gyllidebol ac yn gofyn cwestiynau priodol. Bydd y cyrsiau canlynol yn helpu i gyflawni'r rôl hon.

Gwneud Cais am Ddiffyg Trwyddedig

Facilitated by Craig Flynn, LMS Manager

Mae'n hollbwysig bod dealltwriaeth lawn gan lywodraethwyr o'u rôl mewn cynllunio ariannol tymor canolig a rheoli adnoddau'n effeithiol yn yr ysgol. Bydd y sesiwn hon yn sicrhau bod llywodraethwyr yn ymwybodol o'r prosesau y mae angen eu cynnal cyn ac ar ôl cyflwyno cais am ddiffyg trwyddedig.

29 Ionawr 2016

2.00yp – 4.00yp

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Gosod a Monitro'r Gyllideb Ysgol

Facilitated by Craig Flynn, LMS Manager

Mae rheoli ariannol yn rôl allweddol i'r corff llywodraethu. Bydd y sesiwn hon yn sicrhau bod y llywodraethwyr yn deall eu rôl o ran gwneud penderfyniadau ariannol a rheoli adnoddau'n effeithiol yn yr ysgol. Bydd yn rhoi trosolwg o'r ffactorau sy'n dylanwadu ar gyllidebau ysgol.

03 Mai 2016

5.00yp – 7.00yh

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Rheoli Perfformiad Penaethiaid

Facilitated by Central South Consortium

Mae llywodraethwyr ysgol yn gyfrifol am sefydlu'r polisi rheoli perfformiad ac adolygu perfformiad y pennaeth. Bydd y sesiwn hon yn eich arwain trwy'r broses ac yn esbonio rôl yr Ymgynghorydd Her.

17 Tachwedd 2015

5.00yp – 7.00yh

Tŷ Dysgu, Nantgarw,
Trefforest, CF15 7QQ

08 Mawrth 2016

5.00yp – 7.00yh

Tŷ Dysgu, Nantgarw,
Trefforest, CF15 7QQ

Codi Safonau

Mae gan lywodraethwyr rôl strategol mewn sicrhau bod yr ysgol yn gwella'n barhaus ac yn gwneud gwahaniaeth i gyflawniad plant a phobl ifanc. Bydd cyfres o weithdai'n canolbwyntio ar elfennau allweddol o wella ysgolion.

Gwneud Ysgolion yn Atebol

Facilitated by Joe Colsey, Head of School Improvement

Rôl allweddol y corff llywodraethu yw herio, cefnogi a gwneud ysgolion yn atebol. Bydd y sesiwn hon yn edrych ar ffyrdd amrywiol y gall y corff llywodraethu wneud ysgolion yn atebol.

01 Hydref 2015

5.00yp – 7.00yh

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Hunan Werthuso a Chynllunio Datblygiad Ysgol

Facilitated by Joe Colsey, Head of School Improvement

Mae angen i lywodraethwyr adnabod eu hysgol a pha mor dda mae'n gweithio. Trwy fod yn rhan o broses hunan werthuso'r ysgol bydd y corff llywodraethu'n gallu nodi cryfderau a meysydd ar gyfer gwelliant yr ysgol. Bydd y sesiwn hon yn archwilio sut all llywodraethwyr fod yn rhan effeithiol o broses hunan werthuso'r ysgol a chynllunio datblygiad yr ysgol yn y dyfodol.

12 Mai 2016

5.00yp – 7.00yh

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Chwythu'r Chwiban

Facilitated by Emma France, Governor Training Officer

Diffiniad chwythu'r chwiban yw cyflogai neu weithiwr proffesiynol yn datgelu gwybodaeth gyfrinachol sy'n ymwneud â pherygl, twyll neu ymddygiad anghyfreithlon neu anfoesol arall sy'n gysylltiedig â'r gweithle boed am y cyflogwr neu gydweithwyr.

Bydd y cwrs hwn yn edrych ar Arweiniad Llywodraeth Cymru ar Chwythu'r Chwiban, gan ganolbwyntio ar:

- Y cyd-destun cyfreithiol
- Beth yw Chwythu'r Chwiban
- Nod, cwmpas a chyd-destun gweithdrefn Chwythu'r Chwiban, gan gynnwys sut y byddai proses mynegi ac ymdrin â phryderon yn gweithio orau.

16 Hydref 2015

2.00yp – 4.00yp

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Cwynion

Facilitated by Emma France, Governor Training Officer

Bydd y cwrs hwn yn edrych ar arweiniad diwygiedig Llywodraeth Cymru ar ymdrin â chwynion ysgol ac yn cynorthwyo cyrff llywodraethu i sicrhau bod ganddynt bolisi a gweithdrefnau priodol ar waith i ymdrin ag unrhyw gwynion. Mae'r cwrs hwn ar gael i'r holl lywodraethwyr ond mae o bwys arbennig i gadeiryddion ac aelodau'r Pwyllgor Cwynion.

20 Mehefin 2016

5.00yp – 7.00yh

Ystafell 141, Uned 5

Cadw Dysgwyr Yn Ddiogel

Mae rôl gan bawb yn y gwasanaeth addysg i gadw plant a phobl ifanc yn ddiogel trwy gyfrannu at:

- **Greu a monitro amgylchedd dysgu diogel i blant a phobl ifanc**
- **Nodi pryderon ynghylch lles plentyn a chymryd camau i'w datrys, lle bo'n briodol, mewn partneriaeth ag asiantaethau eraill**
- **Datblygu dealltwriaeth, ymwybyddiaeth a chadernid plant trwy'r cwricwlwm**

Bydd y cyrsiau canlynol yn helpu llywodraethwyr i gyflawni'r dyletswyddau hyn:

Diogelu Plant

Facilitated by Sarah Bowen, Inclusion Manager

Mae diogelu plant o'r pwys mwyaf i bawb sy'n ymwneud ag ysgolion a'r gwasanaeth addysg. Bydd y sesiwn hon yn edrych ar y prif feysydd diogelu – diffinio'r mathau o esgeulustod a cham-drin; sut y gellir ei adnabod; gweithdrefnau amddiffyn plant; a rôl amryw asiantaethau. Mae'r cwrs hwn hefyd ar gael i holl staff a gwirfoddolwyr mewn ysgolion.

22 Medi 2015

4.00yp – 6.00yh

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

23 Chwefror 2016

3.00yp – 5.00yp

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

26 Ebrill 2016

2.30yp – 4.30yp

Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Lles
Facilitated by Sarah Bowen, Inclusion Manager
 Bydd y sesiwn hon yn rhoi trosolwg o sut all ysgolion hyrwyddo lles disgyblion ac yn trafod y canlynol:

- . Deall rôl yr ysgol mewn cefnogi lles disgyblion
- . Ystyried sut all llywodraethwyr fonitro effaith camau'r ysgol
- . Bod yn ymwybodol o'r polisiau all gyfrannu at les disgyblion.

03 Tachwedd 2015 5.00yp – 7.00yh Ystafell y Bwrdd, Uned 5

Amserlen Hyfforddi Cyrff Llywodraethu – Blwyddyn Academaidd 2015/2016

Sesiynau Gorfodol

<u>Autumn Term 2015</u>	<u>Amser</u>	<u>Enw'r Cwrs</u>	<u>Lleoliad</u>
18 Medi 2015	2.00pm – 4.00pm	Ymsefydlu	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
30 Medi 2015	2.00pm – 4.00pm	Deall a Defnyddio Data Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
14 Hydref 2015	5.00pm – 7.00pm	Deall a Defnyddio Data Ysgol (Ysgolion Arbennig)	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
22 Hydref 2015	5.00pm – 7.00pm	Deall a Defnyddio Data Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
11 Tachwedd 2015	10.00am – 12.00pm	Ymsefydlu	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
30 Tachwedd 2015	5.00pm – 7.00pm	Cadeirydd Effeithiol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
08 Rhagfyr 2015	5.00pm – 7.00pm	Deall a Defnyddio Data Ysgol	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
<u>Tymor y Gwanwyn 2015</u>	<u>Amser</u>	<u>Enw'r Cwrs</u>	<u>Lleoliad</u>
20 Ionawr 2016	5.00yp – 7.00yh	Ymsefydlu	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
25 Chwefror 2016	4.30yp – 6.30yh	Deall a Defnyddio Data Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
04 Mawrth 2016	2.00yp – 4.00yp	Ymsefydlu	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
09 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Deall a Defnyddio Data Ysgol (Ysgolion Arbennig)	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
15 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Deall a Defnyddio Data Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
17 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Cadeirydd Effeithiol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach

<u>Tymor yr Haf 2016</u>	<u>Amser</u>	<u>Enw'r Cwrs</u>	<u>Lleoliad</u>
16 Mai 2016	5.00yp – 7.00yh	Ymsefydlu	Ystafell 141, Unit 5, Pentrebach
10 Mehefin 2016	9.30yb – 11.30yb	Ymsefydlu	Ystafell 141, Unit 5, Pentrebach
15 Mehefin 2016	5.00yp – 7.00yh	Deall a Defnyddio Data Ysgol (Ysgolion Arbennig)	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ
23 Mehefin 2016	4.00yp – 6.00yh	Deall a Defnyddio Data Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach

Sesiynau Dewisol

<u>Tymor yr Hydref 2015</u>	<u>Amser</u>	<u>Course Name</u>	<u>Lleoliad</u>
14 Medi 2015	4.00yp – 6.00yh	Fforwm Penaethiaid a Chadeiryddion	Canolfan Fusnes Orbit
22 Medi 2015	4.00yp – 6.00yh	Diogelu Plant	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
01 Hydref 2015	5.00yp – 7.00yh	Rôl y Corff Llywodraethu o ran gwneud yr ysgol yn atebol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
05 Hydref 2015	5.00yp – 7.00yh	Gallu	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
16 Hydref 2015	2.00yp – 4.00yp	Chwythu'r Chwiban	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
03 Tachwedd 2015	5.00yp – 7.00yh	Parodrwydd i Ddysgu (Lles)	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
17 Tachwedd 2015	5.00yp – 7.00yh	Rheoli Perfformiad	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ

<u>Tymor y Gwanwyn 2016</u>	<u>Amser</u>	<u>Enw'r Cwrs</u>	<u>Lleoliad</u>
11 Ionawr 2016	4.00yp – 6.00yh	Fforwm Penaethiaid a Chadeiryddion	Canolfan Fusnes Orbit
15 Ionawr 2016	2.00yp – 4.00yp	Dileu Swyddi	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
29 Ionawr 2016	2.00yp – 4.00yp	Gwneud Cais am Ddiffyg Trwyddedig	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
23 Chwefror 2016	3.00yp – 5.00yp	Diogelu Plant	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
08 Mawrth 2016	5.00yp – 7.00yh	Rheoli Perfformiad	Tŷ Dysgu, Nantgarw, Trefforest, CF15 7QQ

<u>Tymor yr Haf 2016</u>	<u>Amser</u>	<u>Enw'r Cwrs</u>	<u>Lleoliad</u>
18 Ebrill 2016	4.00yp – 6.00yh	Fforwm Penaethiaid a Chadeiryddion	Canolfan Fusnes Orbit
21 Ebrill 2016	5.00yp – 7.00yh	Disgyblu	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
26 Ebrill 2016	2.30yp – 4.30yp	Diogelu Plant	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
03 Mai 2016	5.00yp – 7.00yh	Gosod a Monitro Cyllideb yr Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
12 Mai 2016	5.00yp – 7.00yh	Hunan Werthuso a Chynllunio Datblygiad Ysgol	Ystafell y Bwrdd, Uned 5, Pentrebach
20 Mehefin 2016	5.00yp – 7.00yh	Cwynion	Ystafell 141, Uned 5, Pentrebach

MANYLION CYSYLLTU

Os hoffech gofrestru ar unrhyw rai o'r sesiynau hyn neu drafod eich gofynion hyfforddi, cysylltwch â'r Tîm Cymorth Llywodraethwyr ar **01685 724611** neu ebostiwch hayley.craze@merthyr.gov.uk.



MERTHYR TYDFIL
County Borough Council
Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL